

Прича из заумља – Динко Османчевић

АНЂЕЛИ

Стаза бјеше једва видљива. Пружала се долином уз невелику, кривудаву ријеку. Вода је, овог врелог љетњег дана, давала свјезину двојници коњаника. Један од њих, старији, у униформи војника, наоружан је бастардним мачем, луком и стријелама у тоболцу. За пасом, још су му се два ножа пресијавала. Са грчем на препланулом лицу, стиснутих очију, чешљао је шуму, са друге стране ријеке. Други коњаник, млад човјек, у монашкој одежди, кратке браде и крупних очију, ослушкивао је звукове природе, зујање пчела, појање попаца и цвркут птица. Уживао је у богатству боја цвијећа и опојних мириса.

„До заласка сунца, стићи ћемо у Зорину гостионицу,“ прекиде дуго ћутање војник, „Ту ћемо преноћити, одморити и коње, а већ сутра, прије заласка сунца, уз Божју помоћ, бићемо у Дечанима, путовање ћемо привести крају.

„Како год ти збориш Јевросиме, ти си краљев стотник, посједујеш овоземаљска знања. Тебе слушам, теби и краљ вјерује.“

„Кажу да су ти златне руке Срђе, а злато се сачувати мора за краљевску ризницу. Фра Вито је сазидео бисер каквог нема у српској земљи. Не знам да ли ће наш Стјепан Душан изградити царство, а вјерујем у то, али већ сада царску цркву имадемо. На теби је млади човјече да је осликаш за будућа покољења.“

„Уз молитве, и уз помоћ Духа Светога све радим, за даће се не бојим, али неће то бити само мој рад и не може се ништа преко ноћи. Ако ме послужи здравље, твојих година ћу бити када повјерено доведем до краја.“

„Вас ће се сјећати, нараштаји ће говорити о вашим дјелима, а она ће стајати до краја времена и свијета,“ закључи Јевросим и заћута. Шкилавим очима настави да истражује долину, сумњајући у свако дрво, жбун или стијену.

Зорина гостиона бјеше на раскрсници путева, кућерак покривен сламом и ограђен наоштреним кољем. Иза зградице, надограђено је још неколико соба за путнике намјернике, којих овдје није било мало. Из Дубровника, Босне и других земаља, људи су собом носили разну робу за продају и животне приче. Мјесто је заиста било погодно за предах током дугих путовања, у питомом крају и осигурано од банди, пошто су га свакодневно обилазиле војне опходње краљевих коњаника, а ни Зорини момци нису били без ратничке вјештине.

Свијеће лојанице освјетљавале су гостионицу, а мирис печења и варива мијешао се са воњем влаге и присутних људи. Зора, крупна, мушкобањаста жена, грубог, намргођеног лица, надгледала је рад свога мужа, ситног, испијеног мушкарца вичног кухању, као и своје момке, задужене за животиње у дворишту и сигурност присутних. Често је излазила из гостионице и убрзо се враћала, жустра и отресита.

Срђ и Јевросим, за столом у углу, у тишини су јели своје оброке, монах мало варива и воћа, а војник повећи комад печења и лончић вина. Други Зорини гости били су много гласнији, па се жамор и смијех ширио из зграде кроз ноћ.

„Зоро, Зорице, дедер нам неку причу из краја испричај. Знам да увијек имаш нешто,“ грмио је огроман човјек за средњишњим столом, из веселе дружине дубровачких трговаца.

„Их, волите слушати, а никад ми не вјерујете,“ одмахну газдарица.

„Де, де, причај нам нешто, још вино не пописмо, а и не иде ми се у ону твоју бувару иза.“

„А, наточи онда и мени вина, грло ми се осушило,” Зора показа на врч испред Дубровчана. Приђе им и сједи на клупу поред рмпалије и започе бесједу, „Стјепан краљ има велику државу, а у њој је мноштво народа и језика. У нашем крају додирују се села, њихово и наше. Сви смо поданици исток краља, али свако има свог господара и њему порезу плаћа, они свога, а и ми својега...

...У селу Цветна живио је младић, Војихна се звао, од оца Владимира, старјешине села. Лијеп, снашан, паметан и храбар. Арбанашко село наслања се на Цветну, али, иако су једни до других, људи се из ових, ријетких, слободних села, не зову пријатељима. Свако се својим послом бави, сусрети и међусобна трговина су ријетки.

Једног дана, а прошла је од тада готово цијела година, у Цветну је долутало више говеда из Лирије, албанског села. Пастири су били непажљиви или су се једноставно заиграли. Велико су благо изгубили. Многи би се обрадовали ненаданом дару, али Владимир и Војихна били су честити људи. Похватили су стоку и отишли са њом у сусједно село, да их врате власницима. Старјешина Лирије, чије име је било Ђурђ, био је одушевљем честитошћу својих гостију, које је примио у својој кући и понудио их вином.

Још неке су се допали ненадани гости, била је то Ђурђева кћерка Љоренца, која је водила очеву кућу, задњих година, од када је остала без мајке, односно Ђурђ без супруге. Нетремице је посматрала ведрога младића, док је овај водио разговор са њеним оцем. У једном моменту, погледи двоје младих су се срели. Постоје неки тренуци који постану судбоносни и који остану и трају, чини се, за сва времена.

Сусрети мјештана ових села, након честитог поступка старјешина Цветне, постали су знатно чешћи. Схватили су

да свако има нешто што може понудити и заузврат добити од оног другог. Ипак, било је нечега чиме се није могло трговати, нити даривати, а двоје младих, Љоренца и Војихна, који се завољеше, то нису могли, а нити жељели да схвате. Узалуд је Војихна молио оца да оду у Лирију и испросе дјевојку.

„Сине, Ђурђ то неће прихватити, нити може. Одувијек овако живимо, у миру, али свако за себе. Знаш да је Ђурђ запријетио кћерки да ће је радије убити, него да изазове немир у селу и буну у крају. И ја бих исто учинити морао, немојте нас тјерати да зло чинимо, срца своја да цијепамо. А, то би и наш и њихов властелин могли употријебити да и наша села неслободним прогласе и све нас кметовима учине.“

Младост не прихвата ланце и стеге. Љоренца и Војихна и даље су се виђали, тајно да нико не сазна. Одлазили су у Долину Анђела, гдје ријетко ко свраћа, удаљену од оба села, скрајнуту од путева. За ту долину, стари људи су причали да ту слијећу анђели, да се спуштају у ватреним кочијама, а анђеле не треба узнемиравати.

Али, увијек има злих језика, а они дојавише Ђурђу и Владимиру да им се дјеца и даље виђају. Повели су потјеру и у предвечерје дана, са злурадним осмијехом на лицу, родитеље и зреле мужеве из оба села довели су у Долину.

Голи, у трави, у загрљају, Војихна и Љоренца су чули гласове и грају долазећих људи. Убрзо спазише бакље и тољаге, како их окружују. Све више су им се приближавали, побјећи нису имали куда. Љоренца тихо зајеца. Војихна је чврсто загрли...

„Да су их ухватили, разапели би их на стуб срама, као нашег Господа, Исуса Христа у Светој Земљи, убили би их.“

„Па, Зоро, зар их нису ухватили?!“

„Не, нису, у задњи час, када је све дјеловало да хоће, са вечерњег неба, спустише се на земљу пламене кочије, праћене великом буком. Многи су се одмах разбјежали, куд који. Ипак, неки су видјели и свједочили да су из пламених кочија изашли анђели и да су у кочије повели младића и дјевојку.“

„Боже, Зорице!“

„И ко зна камо су их и у које вријеме одвели, за анђеле не постоје даљине, нити јуче или сутра.“

„А, Зоро, зашто баш њих поведоше?“

„Можда, јер су били слични њима, као анђели... Искрено им завидим, Љоренци и Војихни. Али, ми нисмо такви, нама су сребрни новци, и вино у пехарима, и овоземаљска задовољства важнији и дражи од љубави,“ закључи Зора и закikota се.

Жена устаде са клупе и изађе у ноћ. Устаде и рмпа-лија из Дубровиника, осмијехну се, поправи опасач и изађе за женом...

Мирис упаљених свијећа и тамјана шири се црквом која и сама опија својим нестварним миром. Пред фреском Распећа Христовог, стоје мушкарац и жена. Жена је своју дугу, црну косу благо прекрила бијелом марамом. Фреска на зиду древне грађевине вијековима је говорила причу о Исусовој неизмјерној љубави према човјеку и о његовој жртви за спас човјечанства. Али је и деценијама привлачила пажњу својом представом сунца и мјесеца, на угловима фреске, па је и сам Ерих фон Деникен устврдио, да су на фресци приказани анђели у свемирским бродовима, на ракетни погон.

Тихо, у жељи да не наруши општи мир, мушкарцу и жени пришао је монах и обратио им се у пола гласа, на енглеском језику:

„Добро нам дошли, добри људи, хвала вам на великој хуманитарној помоћи коју сте допремили за угрожене, напаћене људе, ових крајева, за Србе, али и Албанце.”

„Боље вас нашао, оче Сава,” одговори мушкарац, „Да вам представим своју супругу, Лоренс, она је директорица наше фондације, а ја сам Џон, Џон Војихна, ми смо поријеклом из ових крајева...”

